

СЭЛЭМТЭЙ АЖИЛЛАГАА

Сэлэмтэй ажиллагаанд сургах

1. Суралцагчдыг сэлэмтэй ажиллагаанд сургахын тулд нэг эгнээгээр жагсаасны дараа “Сэлэмтэй ажиллагаар тоол” командаар баруун үзүүрийн хүнээс бусад нь толгойг зүүн тийш эргүүлж гүйцэтгэх командаар 1 дүгээр хүн 9, 2 дугаар хүн 6, 3 дугаар хүн 3, 4 дүгээр хүн дороо, 5 дугаар хүн 9 гэх мэтээр үргэлжлүүлэн тоолно. Гүйцэтгэх командаар дороо гэж тоолсон хүмүүсээс бусад нь заасан тоогоор жагсаалаас гарч, өөрийн эгнээний баруун үзүүрийн хүнтэй зэрэгцэж зогсоно. Дараа нь суралцагчдыг хагас баруун тийш эргүүлж “Сэлэм сугал” команд өгнө.

2. Сэлэмтэй ажиллагааг дуусгасны дараа “**Суралцагчид тус тусын байранд алхаад-МАРШ**” гэж командална. Энэ командаар суралцагчид эхлээд хагас зүүн тийш болж дараа нь бүтэн эргээд өөрсдийн байрандаа очиж зогсоно.

Зураг 60. Сэлэм сугалах

СЭЛЭМ СУГАЛАХ

3. Явган жагсаалд “**Сэлэм сугал**” командаар сэлмийг хуйнаас дараах гурван хуваариар сугалан мөрөнд авна.

3.1. баруун гарыг ташаандаа авч эрхий хурууг доош хандуулан алгыг гадагш харуулж, сэлэмний бариулаас атган, зүүн гараа доош сунган хуйнаас барьж сэлмийг алганы өргөний хэмжээгээр дээш сугална /Зураг 60/.

3.2. сэлмийг хуйнаас сугалж авмагц гарын үеийг эргүүлэн сэлмийн ирийг зүүн тийш, үзүүрийг дээш хандуулж гарыг эгц босгон дээш өргөнө /Зураг 60/.

3.3. сэлмийг доош буулгамагц бариулын гадна талаас долоовор, дунд, ядам хуруугаар, дотор талаас эрхий хуруугаар, ар талаас чигчий хуруугаар

хашиж, ирийг чанх урагш харуулан барьж сэлмийг баруун ханцуйны дээд мөрний оёон дээр, баруун гарын эрхий хурууг гуяны дунд орчимд тааруулан гараа чөлөөтэй буулгасан байна.

Сэлэмтэй алхах

4. Сугалсан сэлэмтэйгээр хөдөлгөөн үйлдэхээс өмнө “Алхаад /гүйгээд/” анхааруулах командаар сэлэмний бариулыг хоёр хуваариар өөрчилнө:

4.1. хоёр гарыг тохойгоор нугалахгүйгээр бүсний арлаас ялимгүй дор чигт нийлүүлж сэлэмний бариулын толгойг зүүн гараар түр дэмнэж баруун гараар бариулыг /эрхий долоовор хуруугаар сэлэмний бариулын толгойг, бусад хуруугаар бариулыг/ бүрэн атгаж сэлмийг мөрнөөс баруун тохойн үенд буулгана.

4.2. сэлмийг баруун гараар бүрэн атгамагц хоёр гараа буулгана. Явах үедээ хуйг 5 дугаар зүйлд заасан ёсоор зүүн гараар хөдөлгөөнгүй барина.

4.3. туг хамгаалагчид сэлэмтэй алхахдаа энэ зүйлийн заалтыг мөрдөнө. /Тэд сэлэмтэй үед ёслохгүй/.

5. Сэлэмний хуйг барих тохиолдолд зүүн гарыг чөлөөтэй унжуулж гарын алга хүрсэн газар сэлэмний хуйнаас /эрхий хуруугаар дотор талаас, бусад хуруугаар гадна талаас атгаж/ барина.

5.1. сэлмийг барихдаа зүүн гараараа сэлэмний хуйнаас, баруун гараараа бариулаас барьж зогсоно /Зураг 61/.

5.2. “Сэлэм-ТАВЬ” командаар зүүн хөлийг урагш хагас алхаж, зүүн гарыг чөлөөтэй унжуулан сэлмийг тавина.

Зураг 61. Сэлэм тавих байдал

“ЗОГС” командаар гүйцэтгэх ажиллагаа

6. “ЗОГС” командаар сэлмийг хоёр хуваариар мөрөнд авна:

6.1. хоёр гарыг өөрийн өмнө талд бүснээс доош нийлүүлээд зүүн гараараа бариулын толгойд тулгаж баруун гараар бариулыг атгана. Энэ үед долоовор, дунд, ядам хуруу бариулын гадна талд байвал зохино.

6.2. хоёр гарыг буулгаж, сэлмийг баруун ханцуйны мөрний оёонд тохируулан барина.